

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ  
ПЕТДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ  
КОМИСИЯ ПО ОТБРАНА

0922  
afuf

ДОКЛАД

**ОТНОСНО:** Проект на решение за приемане на Доклада за изпълнение на Програмата за инвестиции в отбраната до 2032 г. през 2024 г., № 51-502-00-32, внесен от Министерски съвет на 07.04.2025 г.

На редовно заседание проведено на 28 май 2025 г., Комисията по отбрана разгледа посочения проект.

От Министерство на отбраната участие в заседанието взеха: министър Атанас Запрянов, бригаден генерал Любомир Монов – директор на дирекция „Отбранителна политика и планиране“, генерал-майор Здравко Пехливанов – директор на Щаба на отбраната и полковник Владислав Шекеров – директор на дирекция „Политика по въоръжението“.

Проектът и мотивите към него бяха представени от министър Атанас Запрянов, който отбеляза, че Докладът за изпълнение на Програмата за инвестиции в отбраната до 2032 г. през 2024 г. е изготвен в изпълнение на т. 2 на Решение на Народното събрание от 19.04.2024 г. за приемане на Програма за инвестиции в отбраната, съгласно която „ежегодно, съвместно с Доклада за състоянието на отбраната и Въоръжените сили Министерският съвет внася в Народното събрание доклад за изпълнението на програмата и/или нейна актуализация“.

Документът представя пред Народното събрание и обществото изпълнението на Програмата за инвестиции в отбраната до 2032 г. и настъпилите промени по отношение на съдържанието ѝ, във всички нейни аспекти: среда на сигурност (тенденции), подход за разработване, цел, допускания, процесът от способности към проекти, бюджетна рамка и източници за финансиране, рискове относно реализацията, като особено място заема отчетът на изпълнението на основните 13 проекта за модернизация на Въоръжените сили.

Измененията в средата на сигурност, детайлно разгледани в Доклада за състоянието на отбраната и Въоръжените сили на Република България за 2024 г. потвърждават очакванията за сериозни изменения в средносрочен и дългосрочен план. В допълнение, развитието на войната в Украйна наложи редица промени в схващанията и подходите за водене на бойни действия. Машабите и продължителността на бойните действия в Украйна потвърждават оценката, че е критично важно не само качеството, но и количеството въоръжение, военна техника, боеприпаси и други запаси, с които разполага и може да произвежда всяка страна.

Потвърждава се очакваното отражение на средата на сигурност по отношение превъоръжаването и модернизацията на Въоръжените сили в основните направления, а именно:

- по-голямо търсене на отбранителни продукти;
- трайна тенденция към увеличение на цените на отбранителните продукти;
- нарастване на необходимостта от съвременно въоръжение и техника, както и от достатъчно количество боеприпаси, производствен капацитет и достъп до суровини и технологии.

В допълнение, влошената среда на сигурност води до поява на други препятствия по отношение превъоръжаването и модернизацията на Въоръжените сили, а именно:

- невъзможност за поддръжка на остарелите системи въоръжение и техника;
- значителни забавяния в доставките на ново въоръжение и техника поради нарушените вериги за доставка и липсата на ключови компоненти и суровини.

Динамиката в средата на сигурност показва, че изграждането на отбранителни способности, базирайки се на прогнозните разполагаеми ресурси до 2032 г., не позволява на Министерството на отбраната да покрие дори минимално необходимите изисквания за комплекта сили и техните способности, с които Въоръжените сили ще постигнат целите на операциите.

Към момента не е възможно да се реализират заложените в Програмата възможности за модернизация и превъоръжаване на формированията извън приоритетните инвестиционни проекти чрез пренасочването на оперативно съвместимо въоръжение и техника от модернизиращите се формирования, използване на допълнителен или свободен финансов ресурс, на механизмите на стратегическото партньорство със САЩ и/или други съюзници и партньори.

Няма промяна в основните насоки при изпълнение на проектите за модернизация и превъоръжаване от Програмата, както и в протичащите аквизиционни процеси, свързани с нейното изпълнение. Също така, няма промяна и в основната цел на Програмата, която е в рамките на един системен подход към превъоръжаване, да се даде ход на ключовите направления за постигане на модерни, високотехнологични и оперативно съвместими със съюзниците ни въоръжени сили, чрез формиране на единна интегрирана рамка на капиталовите разходи и основните дългосрочни направления за модернизация и/или превъоръжаване до 2032 г.

Предвид ограничените количества въоръжение и техника, които Министерството на отбраната придобива, няма промяна във фокуса на усилията на ведомството по отношение на проектите за индустриално сътрудничество, свързани с това придобиване, а именно – вместо към

съвместно производство, към създаване на национални способности по поддръжка на придобиваното военно оборудване.

Като цялостен извод от анализа на данните за разглеждания период може да се отчете, че въпреки сериозното нарастване на разходите за отбрана като абсолютна стойност, те не покриват необходимостта за реализиране на ключови отбранителни способности, сред които превъоръжаването и модернизацията и изпълнението на приетите Цели за способности на НАТО – 2021.

От членовете на Комисията по отбрана участие в обсъждането взеха народните представители Павлин Найденов, Атанас Славов, Ивайло Мирчев, Димчо Димчев и Славчо Крумов.

След приключване на дискусиата се проведе гласуване, при което с **14 гласа „за“** (от които 6 ГЕРБ-СДС, 2 ДПС – Ново начало, 1 „БСП – Обединена левица“, 2 „Демокрация права и свободи – ДПС, 1 „Има Такъв Народ“, 1 ПП МЕРЧ и 1 „ВЕЛИЧИЕ“), **2 гласа „против“** (ВЪЗБРАЖДАНЕ) и **3 гласа „въздържал се“** (ПП-ДБ), Комисията по отбрана предлага на Народното събрание **да приеме** Проект на решение за приемане на Доклада за изпълнение на Програмата за инвестиции в отбраната до 2032 г. през 2024 г., № 51-502-00-32, внесен от Министерски съвет на 07.04.2025 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ  
НА КОМИСИЯТА ПО ОТБРАНА:**

**ХРИСТО ГАДЖЕВ**